

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı : 1995/32

Karar Sayısı : 1995/20

Karar Günü : 27.6.1995

R.G. Tarih-Sayı : R.G.'de yayımlanmamıştır. (Red)

Dâvacı vekilinin, ayrıntılarıyla açıkladığı istemlerini, sonucunda da öncelikle "506 sayılı Kanunun Ek 24/L maddesinin dâvacının hukukî durumu itibariyle değerlendirerek madde kapsamında olup olmadığının tesbiti ile" biçiminde yinelediği dilekçesiyle açtığı dâva, içerdiği Anayasa'ya aykırılık savı, dâvacının SSK'na borçlu bulunmadığının tesbiti ve satışmanın önlenmesi bölümlerinden oluşan kademeli bir dâvadır.

Bu tür bir dâvada tesbit isteminin gereği, olumlu ya da olumsuz, yerine getirilmeden öbür isteme geçilmesi ve çözüm sağlayan bir yargıya varılması uygun olmadığı gibi tesbit sorunu aşılmadan öze ilişkin uygulamanın dayanağı olan bir kural hakkında itiraz yoluna başvurulması da olanaksızdır.

Anayasa'nın 152. maddesinin birinci fıkrasıyla Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında 2949 sayılı Kanun'un 28. maddesinin birinci fıkrasının 2. bendine göre; bir dâvaya bakmakta olan mahkemenin, uygulanacak bir kanun veya kanun hükmünde kararnamenin hükümlerine ilişkin olarak taraflardan birinin ileri sürdüğü aykırılık savının ciddi olduğu kanısına vararak Anayasa Mahkemesi'ne başvurabilmesi, o kuralın bakılan dâvada uygulanabilmesi koşuluna bağlıdır.

Kademeli dâvaların tesbit bölümünde, tesbitle ilgili kurallar uygulanma durumundadır. Tesbit istemini olumlu ya da olumsuz sonuçlandırırken uygulanan ya da uygulama olasılığı bulunan bir kural için başvurulabilir. Tesbit istemi çözümlenip eda bölümüne geçilmiş gibi bu evrede uygulanabilecek bir kuralın iptali istemiyle tesbit evresinde itiraz yoluna başvurulamaz. Kaldiki yerel mahkeme tesbit istemini karara bağlarken ya da bağlamak için bu yola başvurduğu açıklığına yer vermemiştir. Başvuru kararındaki "... olayımızda dâvacının kanunla kurulan diğer kuruluşlar kapsamında olduğu..." tümcesi, tesbit isteminin incelenip bu konuda bir yargıya varıldığı anlamında değildir. Bu durumda, tesbit istemini sonuçlandırırken itiraz konusu 24/L maddesinin uygulanma yeri yoktur. Tesbit, dâvacının bu madde kapsamına girip girmediğidir. Madde kapsamında olup olmadığına göre maddenin uygulanıp uygulanmayacağı söz konusu olacak, gündeme gelecektir. Tesbitin sonucunda, dâvacının anılan madde kapsamına girmediği saptanırsa uygulanması düşünülmeyecektir.

Bu durum karşısında, itiraz yoluna başvuran mahkemenin bakmakta olduğu davanın bu evresinde iptalini istediği kuralın uygulanma niteliği bulunmadığından mahkemenin yetkisizliği nedeniyle başvurunun reddine karar verilmesi gerekir.

SONUÇ :

Dâvanın kademeli olması ve ilk kademeyi oluşturan tesbitin sonuçlanmaması nedeniyle, iptali istenen kuralın bu evrede uygulanma niteliği bulunmadığından başvuran Mahkemenin yetkisizliği nedeniyle itirazın REDDİNE,

Esas Sayısı : 1995/32
Karar Sayısı : 1995/20

27.6.1995 gününde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan	Başkanvekili	Üye
Yekta Güngör ÖZDEN	Yılmaz ALİEFENDİOĞLU	İhsan PEKEL
Üye	Üye	Üye
Selçuk TÜZÜN	Ahmet N. SEZER	Samia AKBULUT
Üye	Üye	Üye
Yalçın ACARGÜN	Mustafa BUMİN	Sacit ADALI
Üye		Üye
Ali HÜNER		Nurettin TURAN